

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Aan de minister van Financiën

Plaats en datum: Den Haag, 11 november 2015
Betreft: Verzoek om een reactie op het bericht 'Dijsselbloem de mist in met Rabobankiers'
Ons kenmerk: 2015D43194
Uw kenmerk: -
Uw brief van: -

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 11 november 2015 heeft de Kamer besloten u om een brief te verzoeken met een reactie op het bericht 'Dijsselbloem de mist in met Rabobankiers'. Het stenogram van het gedeelte van de regeling van werkzaamheden waarin dit onderwerp is besproken, is inmiddels aan u toegestuurd (zie ook de bijlage bij deze brief).

In aanvulling op het gestelde in het stenogram hebben onderstaande fracties nog enkele vragen gesteld c.q. opmerkingen gemaakt. Ik verzoek u in uw brief ook deze vragen/opmerkingen te beantwoorden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

Wat heeft u in de overleggen in de Libor-affaire, in de media en in eventuele schriftelijke stukken over de zestien werknemers van de Rabobank gezegd c.q. aangegeven? Zijn er verschillende antwoorden gegeven volgens u?

Wat heeft het OM geconstateerd over deze zestien personen? Hebben zij zich schuldig gemaakt aan manipulatiepogingen van Libor en/of fraude?

Welke disciplinaire maatregelen heeft de Rabobank genomen tegen deze zestien personen?

Wat is er afgesproken in de schikking over deze zestien personen? Kunnen frauderende bankiers volgens u altijd goed worden vervolgd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Waarom kunnen medewerkers, die weliswaar niet vervolgd zijn maar waartegen wel bewijs is dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan manipulatiepogingen, in dienst blijven van de Rabobank en volstaat een disciplinaire schorsing?

Bent u het met de leden van de fractie van de PvdA eens, dat witteboordencriminaliteit zoveel mogelijk ook strafrechtelijk moet worden vervolgd? Is dat in dit specifieke geval gebeurd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

Hoe kan het dat u in eerste instantie heeft verkondigd (algemeen overleg van 13 november 2013, bevestigd in antwoord op schriftelijke vragen 2014-2015, nr. 2886) dat medewerkers die niet werden vervolgd zich ook niet schuldig hadden gemaakt aan fraude, terwijl nu blijkt dat er toch aanwijzingen zijn voor frauduleuze activiteiten?

Was de informatie dat niet-vervolgde medewerkers wel degelijk verdacht werden van frauduleuze activiteiten al bij u bekend op het moment van het genoemde algemeen overleg en tijdens de beantwoording van de genoemde schriftelijke vragen? Zo nee, wanneer is de nieuwe informatie tot u gekomen?

Zijn de in het bericht genoemde medewerkers op dit moment nog werkzaam bij Rabobank?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Klopt het dat er tegen negen van de zestien werknemers van de Rabobank bewijs was dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan manipulatiepogingen van Libor-rentes? Zo ja, waarom heeft u dan aangegeven dat deze negen medewerkers zich hieraan niet schuldig hebben gemaakt?

Klopt het dat het hierbij ging om één leidinggevende, vijf traders en drie submitters?

Wat voor bewijs was er tegen deze negen Rabobank-medewerkers? Kunt u per medewerker aangeven wat voor soort bewijs er was?

Klopt het dat het OM van de leidinggevende en handelaren één of enkele communicaties aantrof met een manipulatieve strekking? Om wat voor communicaties ging het hier?

Klopt het dat het OM van de submitters tien tot dertig communicaties vond die duiden op manipulatieve verzoeken van traders die door de submitters werden gehonoreerd?

Kunt u het bewijs tegen de negen medewerkers van de Rabobank, eventueel vertrouwelijk, met de Kamer delen?

Waarom heeft u Kamer hier op geen enkele wijze over geïnformeerd?

Kunt u de Tweede Kamer informeren over de stand van zaken van alle rechtszaken tegen personen in het buitenland die in verband worden gebracht met manipulatie met het rentetarief Libor? Hoeveel personen zijn er inmiddels veroordeeld?

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Financiën,

R.F. Berck

De **voorzitter**:

Ik geef het woord aan de heer Merkies van de fractie van de SP.

De heer **Merkies** (SP):

Voorzitter. Toen we het hier een tijd geleden hadden over de Libor-fraude, heeft de minister van Financiën werknemers van de Rabobank verdedigd en gezegd dat zij niet zouden frauderen. Uit gewobde stukken van RTL blijkt dat deze werknemers wel degelijk manipulatieve handelingen hebben verricht. Ik vind dat het dan aan de rechter zou moeten zijn om te bepalen of je kunt frauderen. Dit werpt een heel nieuw licht op de zaak. Ik wil daarom graag een debat hierover met de minister van Financiën.

De heer **Koolmees** (D66):

Steun voor het verzoek. Ik wil wel eerst een brief van de minister met een reactie op dit bericht, zodat wij daar kennis van kunnen nemen.

De heer **Fritsma** (PVV):

De PVV steunt het verzoek.

Mevrouw **Thieme** (PvdD):

Steun en ook graag een brief.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Steun voor het verzoek en graag een inventarisatie van een aantal vragen. Er zijn eerder Kamervragen over gesteld. Er lijken wat dingen te zijn die ik liever technisch zou oplossen dan in een debat.

De **voorzitter**:

De brief een beetje verbreden via de commissie.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):

Steun voor het debat en steun voor de brief.

De heer **Krol** (50PLUS):

Steun voor beide.

De heer **Öztürk** (Groep Kuzu/Öztürk):

Steun voor het verzoek en voor de brief.

De heer **Bisschop** (SGP):

Steun voor de aanpak die de heer Omtzigt voorstelt.

De heer **Nijboer** (PvdA):

Wij gaan akkoord met het stellen van vragen. De PvdA-fractie heeft op dit moment geen behoefte aan een debat, dus geen steun daarvoor.

De **voorzitter**:

Geen steun voor het debat.

Mevrouw **Aukje de Vries** (VVD):

Laten we eerst maar eens beginnen met een brief, daarna kunnen we dan nog bepalen of we al dan niet een debat willen.

De **voorzitter**:

Op dit moment geen steun voor een debat.

De heer **Van Vliet** (Van Vliet):

Een brief is zeer terecht, daarna zien we verder.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E.

De heer **Grashoff** (GroenLinks):
Steun voor brief en debat.

De **voorzitter**:

Mijnheer Merkies, er is brede behoefte in de Kamer aan meer informatie, niet alleen middels een brief, maar zelfs ook naar aanleiding van een inventarisatieronde via de commissie. Daarbij kunnen alle leden de vragen die zij hebben, toevoegen aan de brief, waarvan ik het stenogram dan zal doorgeleiden naar het kabinet. De meerderheid van de Kamer zegt de uitkomsten van de brief af te wachten voordat zij beslist of zij daar een plenair debat over wil voeren.

De heer **Merkies** (SP):

Ik wil er dan in eerste instantie een dertigledendebat van maken. Ik zal de informatie die komt bekijken. Daarna kunnen we dat dertigledendebat mogelijk omzetten in een meerderheidsdebat.

De **voorzitter**:

Prima. Ik zal het dertigledendebat toevoegen aan de lijst, met drie minuten spreektijd per fractie. Ik zal de griffier vragen om de vragen te inventariseren en ik zal het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.